

УДК 338:012.2

JEL M21

DOI: 10.31471/2409-0948-2020-2(22)-99-108

Черчата Анжела Олексіївна
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри менеджменту, управління проектами і логістики
Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури»
49600, Дніпро, вул. Чернишевського, 24-а
e-mail: acherchataya@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-6753-2891>

Тарасова Тетяна Олексіївна
доктор економічних наук, професор
професор кафедри фінансів, аналізу та страхування
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
61051, м. Харків, ул. Клочківська 333
e-mail: paluhtatiana@gmail.com
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-8129-7277>

Штогрин Маряна Володимирівна
кандидат філологічних наук
доцент кафедри філології та перекладу
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
76019, Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8654-1486>

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ

Анотація. В статті розглянуто індикатори сталого розвитку згідно з Концепцією інтегрованої звітності. Встановлено, що їх доцільно ототожнювати із формами капіталу, які формують запас вартості, що збільшується або трансформується під час фінансово-господарської діяльності інституційної одиниці. Метою статті є формування інформаційно-аналітичного забезпечення в контексті управління економічною, екологічною і соціальною складовими діяльності інституціональних одиниць.

Означені інституційні перетворення надали поштовх до розробки і запровадження генеральної інформаційної конструкції, яка дозволяє вимірювати і прогнозувати потенційні наслідки економічної, соціальної і екологічної взаємодії суб'єктів господарювання і суспільства. Побудовано концептуальну модель інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком інституційних одиниць із урахуванням фундаментальних положень процесу створення вартості. Комплексний характер моделювання дозволив сформувати глобальний динамічний образ системи управління сталим розвитком інституційної одиниці, в якому відображається задана динаміка розвитку, номінальна структура процесу створення доданої вартості при доступних обсягах фінансового, інтелектуального, людського, соціально-репутаційного та природного капіталів, і ієрархічна будова причинно-наслідкових зв'язків господарського процесу у часових координатах. Таким чином, запропонована концептуальна модель інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком інституційних одиниць може бути використана в якості методологічного базису розробки інтегральної

моделі досконалості економіки, що відповідає Національній концепції розвитку соціальної відповідальності бізнесу в рамках імплементації Міжнародної моделі вдосконалення бізнесу, яку розроблено Європейським фондом управління якістю EFQM (Excellence Model), що перебуває на стадії запровадження.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, інституціональна одиниця, сталий розвиток.

Cherchata Anzhela

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Associate Professor of the department of Management, Project Management and Logistics

Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture

49600, Dnipro, st. Chernyshevs'kogo, 24a

e-mail: acherchataya@i.ua

Tarasova Tetiana

Doctor of Economics, professor

Professor of the Department of Finance, analysis and insurance,

Kharkiv State University of Food Technology and Trade

61051, Kharkiv, av. Klochkivska 333

e-mail: paluhtatiana@gmail.com

Shtohryn Mariana

PhD (in Philology)

Associate Professor of the Department of Philology, Translation and Interpreting

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

76019, Ivano-Frankivsk, 15 Karpatska Street,

e-mail: marianastohryn@ukr.net

INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT MANAGEMENT OF INSTITUTIONAL UNITS

Abstract. The article discusses indicators of sustainable development in accordance with the Concept of Integrated Reporting. It has been established that it is expedient to identify them with the forms of capital that form the stock of value, increase or transform during the financial and economic activity of the institutional unit. The purpose of the article is to form information and analytical support in the context of managing the economic, environmental and social components of the activities of institutional units.

These institutional transformations gave impetus to the development and implementation of a general information structure, which allows you to measure and predict the potential consequences of economic, social and environmental interaction between subjects and society. A conceptual model of information and analytical support for the management of sustainable development of institutional units is built, taking into account the fundamental provisions of the value creation process. The complex nature of the modeling made it possible to form a global dynamic image of the sustainable development management system of an institutional unit, which reflects the given dynamics of development, the nominal structure of the process of creating added value with the available volumes of financial, intellectual, human, social-reputation and natural capital, and the hierarchical structure of causal links of the economic process in time coordinates. Thus, the proposed conceptual model of information and analytical support for the management of sustainable development of institutional units can be used as a methodological basis for the development of an integral model of economic excellence corresponding to the National Concept for the Development of Business Social Responsibility within the framework of the implementation of the International Business Improvement Model

developed by the European Foundation for Quality Management EFQM (Excellence Model), which is under implementation.

Key words: information and analytical support, institutional unit, sustainable development.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Пов'язуючи різноманітні загальнотеоретичні, абстрактно-логічні та концептуальні настанови сталого розвитку, необхідно відмітити, що їх практична імплементація безпосередньо залежить від головного інформаційного драйверу – механізму інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком інституційних одиниць. Саме у цьому інформаційному середовищі формується вихідний потенціал для безперервного накопичення національного багатства. За таких умов господарський процес перетворився на інтерактивну технологію, яка здатна здійснювати реєстрацію і накопичення інформаційних ресурсів за функціональним профілем господарських подій у інтегрованій інформаційній базі та забезпечує агрегацію оперативної, тактичної, стратегічної інформації в системі економічної, соціальної та екологічної відповідальності бізнесу.

Аналіз сучасних зарубіжних і вітчизняних досліджень і публікацій. Питанням управління сталим розвитком інституціональних одиниць приділяли увагу такі науковці як Л. Бернстайн, Н. Стрельбицька, Д. Боднар, І. Вербицька, П. Верченко, В.Вітлінський, І. Панченко, І. Сараєва, Н. Стрельбицька, О. Харламова та ін. У той же час, питання розробки і запровадження механізмів, що дозволяють вимірювати і прогнозувати потенційні наслідки від економічної, соціальної та екологічної взаємодії бізнес-одиниць і суспільства, ще потребують додаткових досліджень.

Мета статті – розглянути формування інформаційно-аналітичного забезпечення в контексті управління економічною, екологічною і соціальною складовими діяльності інституціональних одиниць.

Виклад основного матеріалу дослідження. Новаторською в умовах розробки концепції механізму забезпечення сталого розвитку є методика Світового банку щодо оцінювання національного багатства за наступними індикаторами сталого розвитку: природний капітал; вироблений капітал (активи); людський капітал (людські ресурси); соціальний капітал [8]. Надалі матеріалізація запропонованого підходу відбувається під егідою Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC), яка ініціювала розробку Концепції інтегрованої звітності, що поставила за мету надання стейкхолдерам повної інформації щодо чинників впливу, які мають суттєвий вплив на здатність бізнес-одиниці створювати вартість у довготерміновій перспективі. В анонсованому для обговорення серед наукових кіл Міжнародному стандарті інтегрованої звітності запропоновано принципи, які визначають характер взаємодії форм капіталу за етапами життєвого циклу: обсяг капіталів у процесі їх взаємодії змінюється (наприклад, витрати на підвищення кваліфікації персоналу збільшують людський капітал і зменшують фінансовий, відбувається трансформація однієї форми капіталу в іншу); господарські події (транзакції) здатні привести до трансформацій усередині однієї форми капіталу, або до взаємної зміни декількох видів капіталів; створення вартості відбувається тоді, коли загальний обсяг всіх видів капіталів не знижується [9, с. 13].

Таким чином, індикатори сталого розвитку (форми капіталу) слід розглядати як об'єкти концепції перспективного розвитку крізь призму кругообігу продуктів праці (національного багатства), які формують запас вартості, що збільшується або трансформується під час фінансово-господарської діяльності інституційної одиниці (рис. 1).

Методологічне опанування наукових інновацій, напрацьованих у суспільних галузях моделювання в бухгалтерському обліку з точки зору її практичної реалізації, В.М. Жук виділив її дві складові: методику – як впорядковану систему застосування існуючих методів бухгалтерського обліку щодо конкретного господарського об'єкта чи процесу;

методичні рекомендації – деталізовану сукупність дій, що визначають послідовність реалізації методики обліку в конкретних специфічних умовах господарювання [12, с. 27]. Такий підхід дозволив логічно вибудовувати систему запровадження методик і методичних рекомендацій галузевого бухгалтерського обліку в умовах імплементації МСФЗ.

Систематизація наукових поглядів дає змогу стверджувати, що сучасних науковців хвилює проблема стратегічного моделювання концепції сталого розвитку в ракурсі розвитку моделювання серед методів науки і практики та застосування економіко-математичних методів під час моделювання багатовимірного каркаса господарського процесу логічних та економічних взаємозв'язків для розбудови автоматизованої системи управління.

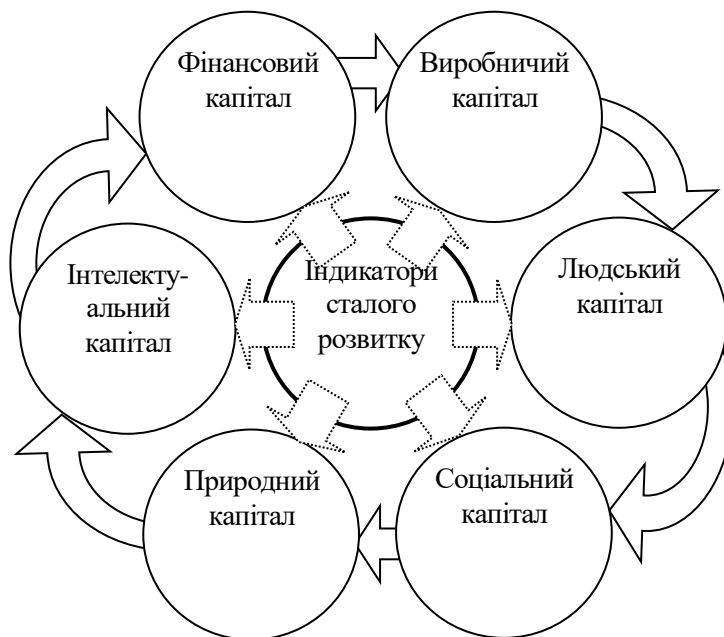

Рис. 1. Індикатори сталого розвитку згідно з Концепцією інтегрованої звітності

Концепція сталого розвитку кардинально змінює значення удосконалення господарського механізму, і, відповідно, впливає на формування інформаційно-аналітичного забезпечення як інформаційного контура управління економічною, екологічною і соціальною складовими діяльності підприємства. Означені інституційні перетворення дали поштовх розробки і запровадження генеральної інформаційної конструкції, яка дозволяє вимірювати і прогнозувати потенційні наслідки від економічної, соціальної та екологічної взаємодії бізнес-одиниць і суспільства [13]. Перспективність вирішення цієї проблеми полягає в побудові концептуальної моделі механізму забезпечення сталого розвитку інституційних одиниць з урахуванням фундаментальних положень процесу створення вартості (рис. 2).

Поняття концептуальної моделі активно використовується в інженерній психології та ергономії під час визначення поведінкових схем діяльності операторів в інформаційних автоматизованих системах управління складними технічними об'єктами. У нашому випадку, концептуальний характер моделювання передбачає формування глобального динамічного образу системи управління сталим розвитком інституційної одиниці, у якому відбивається задана динаміка розвитку, номінальна структура процесу створення доданої вартості за доступних обсягів капіталів та ієрархічна будова причинно-наслідкових зв'язків у часових координатах діяльності суб'єктів господарювання.

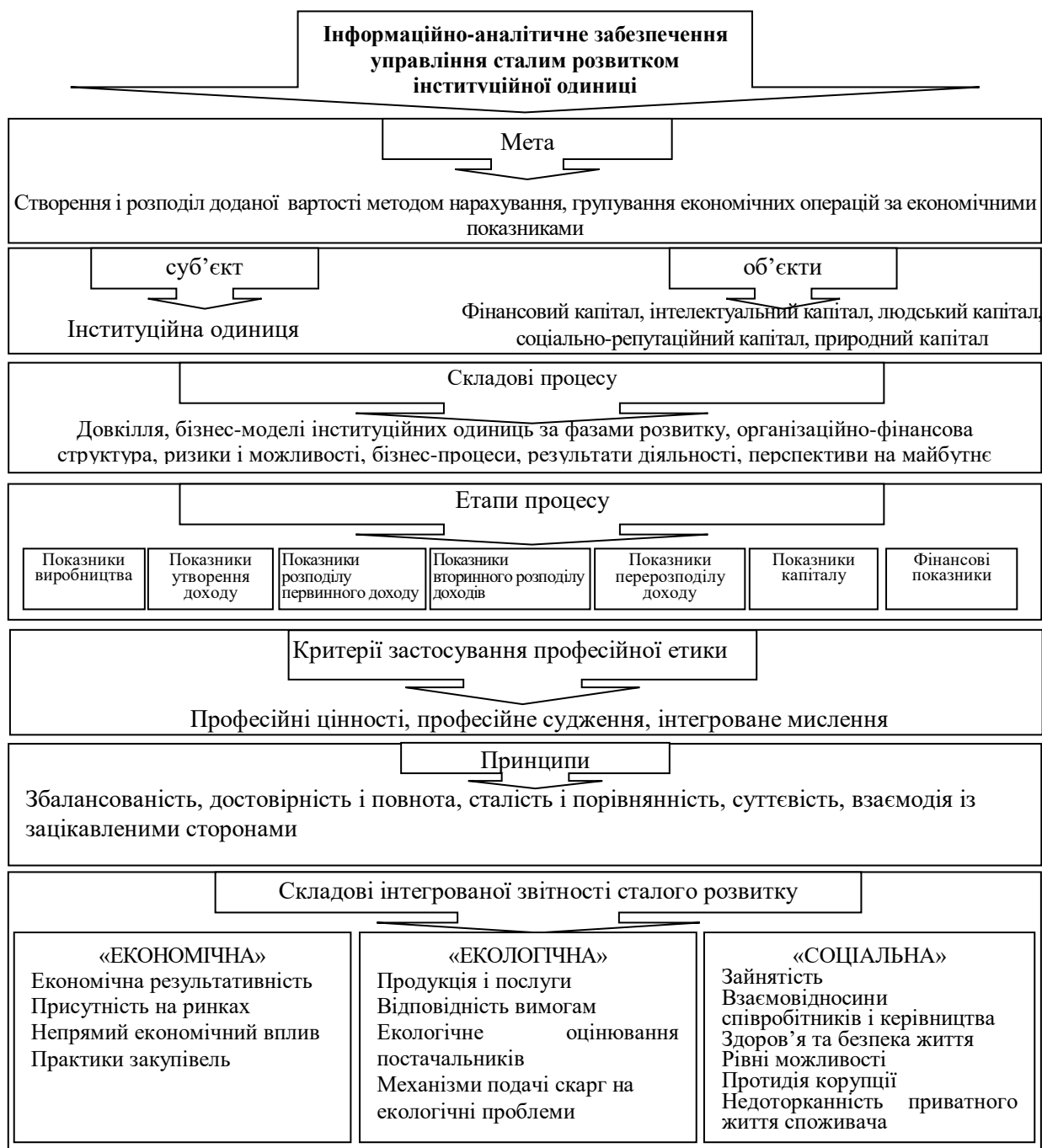

Рис. 2. Концептуальна модель інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком інституційних одиниць

Виходячи із наведених пропозицій, необхідно визначитися із переліком системних завдань концептуальної моделі інформаційно-аналітичного забезпечення, які відповідають інформаційним запитам системи управління сталим розвитком. До таких завдань належать: інформаційна підтримка управління на вході моніторингу й аналізу капіталів у контексті місії інституційної одиниці, що дозволяє визначити обсяг ресурсів у межах існуючої бізнес-моделі, яка перетворюється в результаті господарської діяльності; інформаційна підтримка управління діями із накопичення вартості в життєвому циклі перетворення ресурсів (капіталів) на нову вартість у часі, від сукупного обсягу якої залежить сталий розвиток бізнесу; інформаційна підтримка управління ризиками і можливостями, які належать до зони впливу на капітали, та шляхів адаптації стратегії в

короткостроковому, середньостроковому і довгостроковому періодах [14]; інформаційна підтримка управління на виході про зміни у вартості різних видів капіталу, які відбулися в результаті господарських дій, що надають конкурентну перевагу і дозволяють створювати вартість [15].

Під суб'єктом концептуальної моделі слід розуміти господарську діяльність інституційної одиниці, яка пов'язана із кругообігом капіталів з урахуванням інституційних впливів. У контексті концепції інтегрованої звітності капітали належать до фундаментальних категорій інформаційно-аналітичного забезпечення сталого розвитку, які здатні створювати власність і є базисом її нарощування в довготерміновій перспективі. Тому вважаємо доречним конкретизувати їх змістовне наповнення як об'єктів, що розкривають теоретичну, методологічну і технологічну складові концептуальної моделі.

Фінансовий капітал – це запас ресурсів, які використовуються під час виробництва товарів або надання послуг та формується завдяки створенню або фінансуванню (інвестування, кредитування, гранти, трансферти). Виробничий капітал має фізичне втілення у виробничих об'єктах та забезпечує виконання виробничого циклу, а саме: будівлі, обладнання, інфраструктурні комунікації.

Інтелектуальний капітал – нематеріальні активи інституційної одиниці, які мають необмежені ціннісні якості: інтелектуальну власність, патенти, авторські права, систематизований гудвіл, монетизовані торгові бренди, систематизований гудвіл (ділова репутація), монетизація торгових марок, заохочувальний креатив, ліцензії.

Людський капітал – компетенції робітників, їх професійні здібності і досвід, а також система мотивації від впровадження інновацій, у тому числі відповідність структури управління, підхід до управління ризиками, наявні етичні цінності (корпоративна культура); здатність розуміти, розробляти і реалізовувати стратегію сталого розвитку; лояльність до вдосконалення бізнес-процесів.

Соціально-репутаційний капітал – інститути і відносини в межах спільнот для підвищення індивідуального і колективного добробуту, які спрямовані на просування соціально значущих заходів і ґрунтується на благодійному маркетингу, корпоративній філантропії, волонтерській роботі на користь суспільству. Соціально-репутаційний капітал включає загальні норми, цінності і зразки поведінки; відносини між основними зацікавленими сторонами, а також довіру і готовність співпрацювати [16].

Природний капітал – це мірило екологічних послуг та економічного прогресу у сфері виробництва і споживання. Природно-ресурсна база включає відновлювані і невідновлювальні природні ресурси і процеси, які дозволяють створювати товари або послуги, що підтримують майбутнє процвітання здоров'я екосистеми.

Визначення складу об'єктів моделі фінансового механізму забезпечення сталого розвитку інституційних одиниць набуває особливої актуальності щодо окреслення інформаційного контуру процесу управління, які передбачають нові умови функціонування, а отже, і виникнення нових складових: довкілля, бізнес-моделі інституційних одиниць за фазами розвитку, організаційно-фінансова структура, ризики і можливості, бізнес-процеси, результати діяльності, перспективи на майбутнє. Окремого пояснення потребує категорія «бізнес-модель», завдяки якій відбувається процес відтворення вартості, і яка ґрунтується на описі формування та використання різних видів капіталів, що сприймаються як ресурси-джерела. Заохочення до культури інновацій є провідним напрямом господарської діяльності з точки зору створення нових продуктів і послуг, які мотивують попит клієнтів, підвищують ефективність і сприяють більш якісному використанню технологій, замінюють ресурси для мінімізації несприятливого соціального або екологічного впливу і знаходять альтернативні способи їх використання. Результати господарської діяльності (продукція, товари, послуги) призводять до змін у капіталах. Здатність бізнес-моделі адаптуватися до цих змін характеризує довгострокову життєздатність інституційної одиниці.

У системі менеджменту бізнес-модель компанії характеризується сукупністю елементів, які визначають принципову логіку її функціонування на основі ефективного використання в бізнес-процесах компетенцій і стратегічних ресурсів із метою створення продукту (послуги) високої цінності, що відповідає пріоритетам споживачів і забезпечує зростання прибутку. Основне завдання бізнес-моделі компанії полягає в перетворенні внутрішніх «входів» бізнесу (ресурси, технології, здібності, компетенції) у зовнішні «виходи» (економічну цінність для покупців і фінансовий результат для компанії) [17]. Вважаємо, що такий підхід більш відповідає визначенню звичайного бізнес-процесу, і не відображає ані структурної, ані функціональної логіки бізнес-моделі.

Відповідно до положень п.п. 2.23, 2.24 Міжнародного стандарту інтегрованої звітності (МСІЗ) «бізнес-модель існує всередині інституційної одиниці, впливає на її загальну організаційну архітектуру» [9]. Проте наведені визначення не враховують вимог формування інтегрованої звітності, яка позиціонується як глобальна інформаційна основа визнання стейкхолдерами фінансової стабільності й сталого розвитку. Вважаємо вірним структурувати бізнес-модель за окремими компонентами, які характеризують перебіг господарських подій у часі: бізнес-модель об'єднання бізнесу, яка орієнтована на формування консолідованої звітності; бізнес-модель створення інноваційного продукту (послуги), яка відповідає стадіям його життєвого циклу; бізнес-модель реструктуризації або оздоровлення бізнесу, яка містить процедурний механізм подолання загрози банкрутства.

Подальше вирішення означеного кола проблемних питань потребує перенесення акцентів на іншу наукову категорію, яка супроводжує процес формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталими розвитком – професійне судження персоналу. У контексті розробки концепції інтегрованої звітності професійні здібності ототожнюються з економічним менталітетом, під яким ідеться про здатність фахівця розумітися на взаєминах між різними організаційними і функціональними підрозділами інституційної одиниці та видами використовуваних капіталів. Економічна ментальність фахівця формується в результаті формування практичного досвіду про господарські процеси, їх організаційні і матеріально-технологічні особливості, що спонукає особистість до інтегрованого мислення. Категорію «інтегроване мислення» можна визначити як особливий економічний феномен, що відображає індивідуальну професійно-психологічну характеристику особистості управлінської ланки в нестійкому економічному середовищі. За таких умов професійне судження набуває принципово нового значення, яке полягає в прийнятті інтегрованого рішення щодо пов'язаних економічних управлінських дій, які здатні обґрунтувати процеси створення вартості за конкретними видами діяльності в часі і оцінити їх значимість у забезпеченні сталого розвитку.

Провідні принципи інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком мають стратегічний фокус і спрямовані на майбутнє: збалансованість – можливість надавати цілісну картину комбінацій і взаємозв'язку між факторами, що впливають на здатність інституційної одиниці створювати вартість в умовах безперервності діяльності; істотність – інформаційна підтримка з питань із оцінювання здатності інституційної одиниці створювати вартість у короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективах; достовірність і повнота – можливість відображення у збалансованому вигляді позитивних і негативних фактів господарської діяльності, які дозволяють стейкхолдерам оцінити результати діяльності за звітний період; сталість і порівнянність – здатність обліково-аналітичного забезпечення до порівняння із показниками інших учасників ринку; суттєвість – формування інформаційної підтримки щодо прийняття управлінських рішень, адекватних основним цілям фінансово-господарської діяльності інституційної одиниці, із метою оцінювання істотності впливу на економіку, екологію та суспільство; взаємодія із зацікавленими сторонами – визначення балансу інтересів стейкхолдерів та підвищення довіри з боку постачальників інформації про сталий розвиток.

Різноманітні підходи до складу елементів інтегрованої звітності свідчать про дискусійність цього питання. Вважаємо за необхідне визначити пріоритети сталого розвитку інституційних одиниць і вже з цих позицій розробити звітний блок концептуальної моделі. Ієрархія звітності про сталий розвиток повинна включати загальні та специфічні відомості про галузь, у якій працює підприємство, а також показники про результати його діяльності. Детальний опис такої звітності спричинений низькою факторів, які визначають стан розвитку соціо-еколого-економічних відносин у суспільстві:

1) зміною структури майна суб'єктів господарювання, до складу якого залучаються, зокрема, інформаційні технології та об'єкти інтелектуальної власності;

2) втратою світовою економікою ознак індустріалізації, запровадження ресурсозберігаючих технологій у виробничій та соціальній сферах;

3) екологічними проблемами, які потребують вирішення шляхом мінімізації викидів і забруднення в процесі виробництва, переробки відходів виробництва, випуску екологічно чистої продукції, що обумовлює появу важливих об'єктів обліку;

4) розвитком корпоративних відносин;

5) глобалізацією економіки, яка передбачає розширення сфер функціонування підприємства у світовому масштабі, що впливає на формування та зміну ознак публічної звітності.

Тому для узагальнення інформації про функціонування інституційних одиниць у системі національної економіки, дослідження динаміки макроекономічних показників та аналізу пропорцій створення національного багатства доцільно формувати звітність сталого розвитку, яка відповідає національній галузево-інституційній базі. Для упорядкування інформаційно-аналітичного забезпечення щодо різних аспектів економічного процесу доцільно подавати звітність сталого розвитку, яка перетворює абстрактні соціальні, екологічні категорії на конкретні показники, що дозволяє надавати більш якісну інформацію зацікавленим сторонам для прийняття рішень. Звітність про сталий розвиток компаній сприяє реалізації їх стратегій, будучи інструментом оцінювання результатів діяльності підприємств, поєднуючи інтереси стейкхолдерів [9]. Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком інституційних одиниць за запропонованою концептуальною моделлю дозволить сформувати інформаційну базу для обґрунтування управлінських рішень, формування та реалізації економічної політики на мікро- та мегарівнях управління, оцінювання кон'юнктури ринку, вироблення економічної стратегії суб'єктів господарювання, координації зовнішньоекономічної діяльності, розвитку демократичного суспільства.

В Україні розгорнута дослідницька робота з вироблення Національної концепції розвитку соціальної відповідальності бізнесу в рамках імплементації Міжнародної моделі вдосконалення бізнесу, яку розроблено Європейським фондом управління якістю EFQM (Excellence Model). Як узагальнена модель ідеальної системи управління для інституційних одиниць, орієнтованих на сталий розвиток і підвищення конкурентоспроможності, вона пропагандує філософію загальної якості управління та якості виробництва, а також ґрунтується на системному підході до управління, що враховує інтереси всіх зацікавлених сторін.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Виходячи із вагомості наведених рекомендацій, вважаємо, що концептуальна модель механізму забезпечення сталого розвитку інституційних одиниць може бути використана як методологічна розробка для інтегральної моделі досконалості, що відповідає загальній програмі заходів на 2017–2023 р. р. Громадської спілки «Українська асоціація досконалості та якості» [19], яка входить до складу Координаційного підрозділу органів державної влади з питань гармонізації національної системи стандартизації та бере участь в обговоренні питання актуалізації та практичної реалізації державної політики України у сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг), подальшого удосконалення систем технічного регулювання, стандартизації, підтвердження відповідності та акредитації, підвищення

ділової досконалості вітчизняних підприємств. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на оцінку взаємодії стейкхолдерів в інтеграційних утвореннях.

Література

1. Бернстайн Л. А. Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация: пер. с англ./ научн. ред. перевода чл.-корр. РАН И. И. Елисева, гл. редактор серии проф. Я. В. Соколов. М.: Финансы и статистика, 2003. 624 с.
2. Вербицька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур//Сталий розвиток економіки. 2013. № 5 (22). С. 282–291.
3. Вітлінський В. В., Верченко П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2000. 292 с.
4. Панченко І. А. Облікове забезпечення ризик-орієнтованого управління прибутком. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2012/v3/NV-2012-v3_55.pdf.
5. Сарасва І. М. Системне моделювання процесу ідентифікації підприємницьких ризиків: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 188 с.
6. Стрельбицька Н. Є., Боднар Д. І. Інтегрований ризик-менеджмент – сучасний підхід до управління ризиками//Управління проектами та розвиток виробництва: збірник наукових праць. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. № 4 (40). С. 111–118.
7. Харламова О. В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: методологія формування та практика імплементації: монографія. Х.: ЛІДЕР, 2015. 374 с.
8. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
9. Mizhnarodni standarty finansovoyi zvitnosti. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
10. Andrusiv, U., Simkiv, L., Dovgal, O., Demchuk, N., Potryvaieva, N., Cherchata, A., Popadynets, I., Tkachenko, G., Serhieieva, O & Sydor, H. (2020). Analysis of economic development of Ukraine regions based on taxonomy method. *Management Science Letters*, 10(3), 515-522. doi: [10.5267/j.msl.2019.9.029](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.9.029)
11. Євдокимов В. В., Олійник О. В., Грицишен Д. О., Грищенко О. О. Концепція управління економічною безпекою суб'єктів господарювання в контексті теорії сталого розвитку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2013. 252 с.
12. Жук В. Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учета: монография. К.: Аграрная наука, 2013. 408 с.
13. Andrusiv, U., Kinash, I., Cherchata, A., Polyanska, A., Dzoba, O., Tarasova, T & Lysak, H. (2020). Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*, 10(4), 781-788. doi: [10.5267/j.msl.2019.10.019](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.10.019)
14. Тарасова, Т. О., Черчата, А. О., Ставерська, Т. О. (2019). Обліково-аналітичне забезпечення ризик-менеджменту в умовах сталого розвитку підприємства. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»), (2(20), 142-153. [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153).
15. Kinash, I., Andrusiv, U., Golovnia, O & Popadynets, I. (2019). Aspects of the formation and development of innovation infrastructure in Ukraine. *Management Science Letters*, 9(13), 2403-2414. DOI: [10.5267/j.msl.2019.7.015](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.7.015)
16. Ievdokymov, V., Lehenchuk, S., Zakharov, D., Andrusiv, U., Usatenko, O & Kovalenko, L. (2020). Social capital measurement based on “The value explorer” method. *Management Science Letters*, 10(6), 1161-1168. doi: [10.5267/j.msl.2019.12.002](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.12.002)
17. Popadynets, I., Andrusiv, U., Shtohryn, M & Galtsova, O. (2020). The effect of cooperation between universities and stakeholders: Evidence from Ukraine. *International Journal of Data and Network Science*, 4(2), 199-212. doi: [10.5267/j.ijdns.2020.1.001](https://doi.org/10.5267/j.ijdns.2020.1.001).

References

1. Bernstajn L. A. Analiz finansovoj otchetnosti: teoriya, praktika i interpretaciya. (2003). M.: Finansy i statistika [in Russian].
2. Verbycz`ka, I. I. (2013). Ry`zyk-menedzhment yak suchasna sy`stema upravlinnya ry`zykamy` pidpry`emny`cz`ky`x struktur. *Staly`j rozvy`tok ekonomiky` – Sustainable development of the economy*. 5 (22), 282–291. [in Ukrainian].
3. Vitlins`ky`j, V. V., Verchenko, P. I. (2007). Analiz, modelyuvannya ta upravlinnya ekonomichny`m ry`zy`kom. K.: KNEU [in Ukrainian].
4. Panchenko, I. A. (2013). Buxgalters`ky`j oblik pry`butku v umovax transformaciyi pidxodiv do sy`stemy` upravlinnya: konceptual`ni zasady. *Zhy`tomy`r: ZhDTU*. [in Ukrainian].
5. Sarayeva, I. M. (2007). Sy`stemne modelyuvannya procesu identyfikaciyi pidpry`emny`cz`ky`x ry`zy`kiv. Odesa: Feniks [in Ukrainian].
6. Strel`by`cz`ka, N. Ye., Bodnar D. I. I. (2011). Integrovany`j ry`zyk-menedzhment – suchasny`j pidxid do upravlinnya ry`zykamy`. *Upravlinnya proektamy` ta rozvy`tok vy`robnyc`tva – Project management and production development*, 4 (40), 111–118. [in Ukrainian].
7. Xarlamova, O. V. (2015). Finansova zvitnist` za mizhnarodny`my` standartamy`: metodologiya formuvannya ta prakty`ka implementaciyi. X.: LIDER [in Ukrainian].
8. The World Bank. URL: <http://data.worldbank.org>
9. Mizhnarodni standarty` finansovoyi zvitnosti. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
10. Andrusiv, U., Simkiv, L., Dovgal, O., Demchuk, N., Potryvaieva, N., Cherchata, A., Popadynets, I., Tkachenko, G., Serhieieva, O & Sydor, H. (2020). Analysis of economic development of Ukraine regions based on taxonomy method. *Management Science Letters*, 10(3), 515-522. doi: [10.5267/j.msl.2019.9.029](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.9.029)
11. Yevdoky`mov, V. V., Olijny`k, O. V., Gry`cy`shen, D. O. at al. (2013). Konceptiya upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoyu sub'yektiv gospodaryuvannya v konteksti teorii stalogo rozvy`tku. *Zhy`tomy`r: ZhDTU* [in Ukrainian].
12. Zhuk, V. N. (2013). Osnovy institucionalnoj teorii buhgalterskogo ucheta. K.: Agrarnaya nauka. [in Russian].
13. Andrusiv, U., Kinash, I., Cherchata, A., Polyanska, A., Dzoba, O., Tarasova, T & Lysak, H. (2020). Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*, 10(4), 781-788. doi: [10.5267/j.msl.2019.10.019](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.10.019)
14. Tarasova, T. O., Cherchata, A. O., & Staverska, T. O. (2019) Accounting-analytical providing of rizik-management in the sustainable development of companies. *Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Series: Economics and Management in the Oil and Gas Industry)*, 2(20), 142–153. Available at: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)
15. Kinash, I., Andrusiv, U., Golovnia, O & Popadynets, I. (2019). Aspects of the formation and development of innovation infrastructure in Ukraine. *Management Science Letters*, 9(13), 2403-2414. DOI: [10.5267/j.msl.2019.7.015](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.7.015)
16. Ievdokymov, V., Lehenchuk, S., Zakharov, D., Andrusiv, U., Usatenko, O & Kovalenko, L. (2020). Social capital measurement based on “The value explorer” method. *Management Science Letters*, 10(6), 1161-1168. doi: [10.5267/j.msl.2019.12.002](https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.12.002)
17. Popadynets, I., Andrusiv, U., Shtohryn, M & Galtsova, O. (2020). The effect of cooperation between universities and stakeholders: Evidence from Ukraine. *International Journal of Data and Network Science*, 4(2), 199-212. doi: [10.5267/j.ijdns.2020.1.001](https://doi.org/10.5267/j.ijdns.2020.1.001).